

Onderwerp Evaluatie Project Lelie	
Nummer	2019/396469
Portefeuillehouder	Wienen, J.
Programma/beleidsveld	6.3 Openbare orde en veiligheid
Afdeling	VH
Auteur	Roos, K.
Telefoonnummer	023-5114607
Email	kroos@haarlem.nl
Kernboodschap	Op basis van de evaluatie van project Lelie besluit het college door te gaan met de integrale aanpak van ondermijning in de Transvaalwijk. Hiermee geeft het college uitvoering aan de eerder vastgestelde ambities om te zorgen voor een eerlijk en integer ondernemersklimaat, een veilige woon- en leefomgeving en revitalisering van de buurt in de Transvaalwijk.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Bestuur. Tijdens de raadsinformatiemarkt op 18 juni 2019 wordt een toelichting gegeven op de evaluatie van project Lelie (onder voorbehoud dat de raadsinformatiemarkt doorgaat)
Relevante eerdere besluiten	Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid 2019 – 2022 (VH 2018/814461) zoals vastgesteld in de raad van 31 januari 2019 Actieprogramma IVH 2019 (2018/ 872021) zoals besproken in de commissiebestuur van 17 januari 2019
Besluit College d.d. 11 juni 2019	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: Het project Lelie voor een periode van 3 jaar in aangepaste vorm verder voort te zetten waarbij: - onder de vlag van het RIEC integraal wordt samengewerkt aan het tegengaan van ondermijning in de Transvaalwijk; - de inzet en activiteiten vanuit Cronjé 1a worden voortgezet; en - samen met partners, ondernemers en bewoners een gebiedsvisie voor de Transvaalwijk wordt ontwikkeld. Dit onder de voorwaarde dat de gemeenteraad bij de Kadernota 2019 instemt met het voorstel om als beleidsintensivering hiervoor vanaf 2020 tot en met 2022 € 140.000 beschikbaar te stellen. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Project Lelie betreft een integrale aanpak in het gebied rond de Schoterweg in de Transvaalwijk in Haarlem Noord. Het gaat dan om de aanpak van ondermijning door malafide ondernemers, het verbeteren van het woon- en leefklimaat en de aanzet tot revitalisering van het gebied. Het project is in 2015 gestart als een voorbeeld van integrale samenwerking gericht op grootstedelijke problemen, waarbij handhaving van normovertreding hand-in-hand gaat met ondersteuning van bewoners en ondernemers en ontwikkeling van het gebied. Door op de domeinen “fysiek”, “sociaal” en “veilig” gelijk op te trekken is de kans het grootst dat in het projectgebied een integer ondernemersklimaat en een veilig woon- en leefklimaat ontstaat.

Project Lelie is uitgevoerd onder regie van het Lokaal Strategisch Overleg (LSO), waarin naast de gemeente ook andere RIEC-partners zoals politie, openbaar ministerie, belastingdienst en FIOD deelnemen. Onder verantwoordelijkheid van het LSO is een evaluatie opgesteld over de afgelopen projectperiode.

De belangrijkste bevinding uit de evaluatie is dat het project nog niet klaar is, omdat zowel het bereiken van een meer integer en gezond ondernemersklimaat als de revitalisering van het gebied ontwikkelingen zijn die een lange adem nodig hebben. Het LSO pleit er dan ook voor om met de RIEC-partners het project voort te zetten. Het college neemt kennis van de evaluatie.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

Het project Lelie voor een periode van 3 jaar in aangepaste vorm verder voort te zetten waarbij:

- onder de vlag van het RIEC integraal wordt samengewerkt aan het tegengaan van ondermijning in de Transvaalwijk;
- de inzet en activiteiten vanuit Cronjé 1a worden voortgezet; en
- samen met partners, ondernemers en bewoners een gebiedsvisie voor de Transvaalwijk wordt ontwikkeld.

Dit onder de voorwaarde dat de gemeenteraad bij de Kadernota 2019 instemt met het voorstel om als beleidsintensivering hiervoor vanaf 2020 tot en met 2022 € 140.000 beschikbaar te stellen.

3. Beoogd resultaat

Met dit besluit wordt beoogd tot voortzetting van project Lelie voor de komende 3 jaar op basis van de resultaten uit de evaluatie. Het doel van de voortzetting van het project is om de ambities die zijn geformuleerd bij aanvang van het project op langere termijn waar te maken, te weten:

- Het creëren van een eerlijk en integer ondernemersklimaat;
- Het creëren van een veilige woon- en leefomgeving;
- Revitalisering van het gebied.

Bovendien is het de bedoeling om uiteindelijk de taken en werkzaamheden rondom het project structureel te borgen, zodat kennis en kunde blijvend aanwezig zijn in de organisatie.

4. Argumenten

1. Integrale aanpak project Lelie pakt malafide praktijken aan

Uit de evaluatie van project Lelie blijkt dat er zo'n 70 subjecten nader zijn onderzocht op malafide praktijken. Dit heeft geleid tot verschillende fiscale, strafrechtelijke en bestuurlijke interventies. Zo zijn er voor significante bedragen belastingaanslagen opgelegd waarvan inmiddels ca. € 300.000 is geïnd. Tevens is tijdens voor ca. €150.000,- aan openstaande belastingschulden en boetes geïnd en voor nog eens ca. €150.000,- aan onterecht verkregen uitkeringen en toeslagen stopgezet. Ook zijn er diverse strafrechtelijke onderzoeken geweest naar o.a. fraude, geweld, diefstal en drugshandel waarbij onder meer gevangenisstraffen, werkstraffen en boetes zijn opgelegd en voor ca. €7.500,- aan schadevergoedingen aan slachtoffers is betaald. Op meerdere subjecten loopt momenteel nog strafrechtelijk onderzoek. Tot slot is ook bestuurlijk opgetreden tegen ondermijning, bijvoorbeeld middels het opleggen van dwangsommen, het hanteren van een actief bibob-beleid en het sluiten van panden bij misstanden zoals hennepkwekerijen en drugshandel.

Door in RIEC-verband samen te werken, informatie te delen en interventies op elkaar af te stemmen was het mogelijk om meer resultaten te boeken dat wanneer iedere overheidsorganisatie voor zich zou handelen.

2. Cronjé 1a als aanspreekpunt in de wijk

Eind 2017 is gestart met verschillende spreekuren voor buurtbewoners vanuit Cronjé 1a. Onder andere handhaving hield een wekelijks spreekuur wat heeft geleid tot zo'n circa 150 extra meldingen omtrent o.a. afvaloverlast, parkeeroverlast en fietsenoverlast. Ook Stichting !Woon houdt sinds de start spreekuren, gericht op huurders in de wijk. Sinds de start hebben zij al vele huurders op meer dan 100 unieke adressen geholpen met adviezen en (juridische) trajecten. Veelal betreffen het geschillen over de huurprijs of onterechte kosten die in rekening worden gebracht. Dankzij de inzet van Stichting !Woon is op jaarbasis al meer dan €32.000,- aan huurverlagingen doorgevoerd. Tot slot wordt Cronjé 1a ook veelvuldig gebruikt door DOCK om activiteiten voor en door de buurt te organiseren, zoals een picknick in het Nelson Mandelapark, het organiseren van een wijkscouw of het opzetten van een Leefstraat.

3. Inzet Stichting !Woon en aanpak Woon- en adresfraude versterken huur- en woonklimaat

Naast de inzet van Stichting !Woon heeft de gemeente Haarlem meer dan 160 adressen onderzocht op basis van signalen van woonfraude. In 43 gevallen heeft dit ook geleid tot een BRP-onderzoek, waarbij o.a. voor ca. €150.000,- aan onterecht aangevraagde toeslagen en uitkeringen is stopgezet. Daarnaast zijn ook nog eens ca. 80 misstanden geconstateerd op het gebied van bouweisen en brandveiligheid. Het creëren van een veilige woon- en leefomgeving is één van de doelstellingen van project Lelie. De aanpak woon- en adresfraude enerzijds, en de inzet van Stichting !Woon anderzijds leveren een bijdrage aan een gezond huur- en woonklimaat in de Transvaalwijk.

Bij de onlangs ingevoerde wijziging van de Huisvestingsverordening wordt het splitsen van woningen bemoeilijkt, om het woonklimaat gezond te houden. De toepassing van dit instrument in de Transvaalwijk kan tot resultaten op langere termijn leiden.

4. De evaluatie van project Lelie toont aan dat we nog niet klaar zijn.

Op basis van de resultaten uit de evaluatie van project Lelie concludeert het college dat er al best veel is bereikt. Tegelijkertijd blijkt uit de evaluatie dat er nog steeds signalen van ondermijning opduiken. Een ontwikkeling die hierbij zichtbaar wordt is dat er steeds meer signalen naar boven komen waarbij misbruik wordt gemaakt van het vangnet voor maatschappelijke ondersteuning zoals PGB-fraude. Voor een echt duurzame aanpak van ondermijning, waarbij ook de voedingsbodem wordt aangepakt, en waarbij nieuwe coalities voor samenwerking gevormd worden is meer tijd nodig.

5. Blijvende aandacht voor de aanpak van ondermijnende activiteiten in de Transvaalwijk noodzakelijk

Uit vergelijkbare projecten elders in Nederland blijkt dat een effectieve aanpak van ondermijning een lange adem vergt. Een probleem dat zich vaak in tientallen jaren heeft ontwikkeld – en waar lange tijd weinig tegen is gedaan – is niet in een paar jaar op te lossen. De externe RIEC-partners en de lokale Driehoek willen dan ook blijvende aandacht voor dit probleem in de Transvaalwijk, waarbij de integrale werkwijze heeft aangetoond van toegevoegde waarde te zijn.

6. Activiteiten Cronjé 1A richten zich op versterken van het woon- en leefklimaat.

Voor een duurzame aanpak van ondermijning moeten niet alleen de criminele activiteiten worden aangepakt. Het wegnemen van de voedingsbodem is minstens net zo belangrijk voor een positief effect op het woon- en leefklimaat op de langere termijn. De gecoördineerde inzet van DOCK, Stichting !Woon en Handhaving vanuit Cronjé 1a is nodig om de weerbaarheid van bewoners en ondernemers uit de buurt verder te versterken.

7. Revitalisering van de wijk kan niet zonder een heldere visie op ontwikkeling van het gebied

Het gebied rond de Schoterweg en de Generaal Cronjéstraat is een kansrijke buurt vanwege de ligging net ten noorden van het station en dicht bij het Centrum. Er is nu sprake van een onsamenvangende menging van woon- en winkelfuncties. Voor wat betreft de winkels ligt leegstand op de loer en is er sprake van een snel verloop van ondernemers in het gebied. Voor wat betreft de woningen is huisjesmelkerij en achterstallig onderhoud zichtbaar aanwezig en ligt er een toenemende druk op de leefbaarheid door splitsing van huizen en particuliere verhuur. Bovendien loopt er een belangrijke verkeersader door het gebied.

Door samen met betrokken bewoners en ondernemers de kansen en risico's voor het gebied op een rij te zetten kan de revitalisering van de buurt echt in gang gezet worden.

8. Voorgestelde aanpak geeft invulling aan de prioriteiten van het Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid 2019 - 2022

De aanpak van ondermijning is één van de prioriteiten uit het Integraal veiligheids- en handhavingsbeleid. Met de voortzetting van project Lelie wordt invulling gegeven aan de ambities van deze aanpak.

5. Financiën

Voor 2019 is de voortzetting van het project gegarandeerd. De personele inzet is opgenomen binnen de diverse afdelingen. Voor de inzet van Stichting !Woon en DOCK zijn subsidies toegekend uit DSV gelden, programma Woonvisie en de reserve sociaal domein. Voor 2019 gaat dat om € 70.000 voor het woonsprekuur van stichting !Woon en € 70.000 voor de locatie Cronjéstraat 1A en de ondersteuning van bewoners door DOCK.

Voor de periode na 2019 zijn deze subsidies nog niet vastgelegd, maar is dit ingebracht in de Kadernota 2019, waarbij als beleidsintensivering onder programma 6; onderdeel 6.2 een bedrag van € 140.000 is aangemerkt voor continuering project Lelie.

6. Risico's en kanttekeningen

Regionale prioritering voor de integrale aanpak van ondermijning.

De aanpak van ondermijning is in de hele regio een prioriteit. Bij project Lelie werkt de gemeente Haarlem samen met diverse regionale partners zoals politie, openbaar ministerie en belastingdienst. Dit betekent dat waar het gaat om de integrale aanpak van subjecten ook de inzet van deze partijen noodzakelijk is. Door dit project periodiek te bespreken in de Veiligheidsdriehoek wordt voor een goede balans gezorgd in de prioritering van de aanpak binnen Lelie ten opzichte van andere projecten in de regio.

7. Uitvoering

Project Lelie wordt voortgezet vanuit twee invalshoeken. De ene invalshoek zit met name op de integrale aanpak van subjecten in de wijk. Hierbij wordt nauw samengewerkt en gezamenlijk geprioriteerd met de andere RIEC-partners. De andere invalshoek betreft de revitalisering en ontwikkeling van het gebied en de mensen die er wonen, werken en verblijven. Daarbij wordt vooral samengewerkt met partijen als DOCK en Stichting !Woon en vertegenwoordigers van bewoners en ondernemers in de wijk.

8. Bijlagen

1. Infographic Evaluatie project Lelie
2. Evaluatie Project Lelie